

LA BARRETINA

SETMANARI POPULAR HUMORÍSTICH Y LITERARI
Deslligat de tot partit polítich

SORTIRÁ CADA DISSAPTE

ENCÁRRECHS Y CORRESPONDENCIA.—MOLAS, 24, ENTR.º, 1

Número solt 5 céntims
Atrassats 10 céntims

SUSCRIPCIÓ: Un any 3 pessetas.—Mitj any 1'50
Los suscriptors del interior, rebrán lo folleti encuadernat

SOBRE L' EMPRÉSTIT

No se quants cops diu que 'l han cubert. Jo 'l que se que ab tot y la meva cara de bon home no trovo una pela en lloch.

QUART FOLLETÍ DE **L' ESTRENO DE LA PRIMERA OBRA**
Ó APUROS DE UN AUTOR NOVELL

En lo próxim número 'l folletí del drama **INCAPACITAT**

CRONICA HUMORISTICA

A Tetuan, ciutat mora
primera estació qu' he fet
á correos vaig trobarme
de cartas per mi, un gros plech
Com que son bastant curiosas
las poso seguidament.

**

Senyor Don *Boca Ceca*; Estich
com mitx lelo de content
puig que tinch tota certesa
de veure dintre poch temps
l' immortal obra que acabo
anunciada pe 'ls cartells
¡Quina fortuna la meva!
¡quin goig mes gran es lo meu!
al fi seré autor de fama
com somnío ja fa temps!
No estranyi qu' aixís l' hi parli
que lo que dich es ben cert.
El gobernado 'nsa bona
als autors que som dolents
No vol pitos ni las mostrass
qu' avuy eran mon tórmont;
al que xiuli al se al teatro
multa te seguidament
y aixís es que 'ls émpresaris
vindran á mí ab gran anhel
perque jo no vull que paguin
de mas obres ni un sol dret.
Soch felís! Tota la gloria
será meva aixó es ben cert
y aquest publich pastanaga,
que m' ha aixordat ab xiulets,
callará ó sino la multa
l' hi clavan de conseguint

**

Amich *Boca*; Ja tenim
la boira que 'ns colltorsave
i nostre forses mancave

com redole dins l' abim.
Lo teatre que immortal
vull que passi á ne l' historie
ja está fet; í a queste glorie
es per son amich en Gual;
los badalls ab que prenieu
las creacions de mon cap
molt prompte hi posará un tap
l' autoritat que 'ns envien.
Res vol de demostracions
si un aborriment resulte;
si badalleu una multe
clava sens contemplacions.
Y en fi qu' estich tant content
que lo cel que s' esblaimave
es bonich, bonich
í si avans fosch se tornave
va perden, perden, perden
lo gris que l' embolcallave

**

Amigo Don *Boca Ceca*;
los que mes abaix firmem
som venedors de tramussos
de xufles y cacauets
y com que vosté es persona
de bastante valiment
le demaném que interposi
tot quan pugui ¡sab perquè?
pues perque volen privarnos
de guanyar alguns quinsets
á la porta del teatro
perque diu que no es decent

**

Crech qu' aixó deurán compendre
puig l' ordre deuhem saber
del gobernador que 'ls donan
lo tant benvolgut govern.

BOCA CECA.

Lo vestit d' indiana

I

Encare la Josefina boy ajeguda en son llitet tenia las llágrimas als ulls; quan la seva carinyosa mare l' acotxaba perque no 's refredés, no fos cas que ocasionés una malaltia y no pogués fer la primera Comunió al día següent.

La Josefina no s podia treure la Marceneta del cap, puig aqueixa essent filla d' una casa de senyors aniria vestida de blanch, y ella pobreta com era, no 'n tenia d' altre qu' un d' indiana fet d' unas faldillas de la mare quan se va casá; y en lloch de vel blanch que portaria la Marceneta, no li tocava altre cosa que la mantellina de son avia y encare bon goig.

Menos mal si fos aixó sol lo que li donaba enuig lo que no li cabia al cap ni podia compendrer de cap manera eran las paraulas de la Marceneta, paraulas plenas de malicia que sols podían sortir d' una boca d' infern.—«Demá la Josefina á mon costat semblará la meva criada».—Y la pobre Josefina no sabia ferse altre pregunta; ¿per ventura ne tinch jo la culpa si soch pobre? y ab aquet pensament se li tancaren las parpellas y quedá adormida esperant al sent demá per rebre per primera vegada lo Pa dels Angels.

II

Si es vritat que poquet á poch se va lluny, la Marceneta mes que depressa, sols ab aquella nit va arribar al cel; d' arribada Sant Pere acariciantla li obrí las portas de la eterna gloria. Que cosas va veurer, poca cosa eran los angels acostat dels Sants del antich y nou Testament, y aqueixos plegats res eran devant de la Verge Santíssima la que estava als peús de la Trinitat Santíssima plena de magestat y gloria d' ahont dimanaba tot lo resplendor que en lo cel brillaba.

De arribada se trobá ab los Sants Inocens que boy jugant la portaren á la Reyna de cels y terra, d' ahont va veurer que, abrintse las portas celestials, com Sant Pere no deixaba entrar á la Marceneta tot y anant vestida de blanch.

La Corredemtora del género humá alsantla en sos brassos y mostrantla al bon Jesús, quedá enamorada de son vestit d' indiana que, devant de tanta grandesa semblaba talment de per las preciosas, y á cau d' orella sentí que María, la doña Mare nostra, li deya: «A voltas las apariencias engayan, filla meva, ves sencilla que la sencillés exterior es lo ver espill de la sencillés del anima » Y sens passar per la porteria, se trobá en son llitet ab lo somris als llavis.

III

La Josefina boy arreglada estava dreta al escou de la llar, l' avia y sa mare afaynasades posantli la mantallina no s' adonaren d' una noya que rant la porta demanaba per poder entrar, de sopte un mohiment d' admiració de la Josefina las feu mirar envers la porta, y sens detindrers un instant la Josefina aná al encontre d' aquella noya que, las había sorpresas á totes, y desseguida los crits de Josefina y Marceneta resonaren per tota la casa.

—¿Y donchs Marceneta, deya la Josefina, que no vas á mudarte? ¿Qué no vas á posarte lo vestit blanch? ¿Qué no tinch de semblar la teva criada?

—No Josefina; li respongué la Marceneta, puig ja vaig mudada; jo també vull dur lo vestit d' indiana, y mes que criada has de semblar la meva gemana.

La Marceneta había tingut lo mateig somni.

TOMÁS COMELLAS.

Misteri xino

Son las dotze de la nit,
 p' els carrers de Kan-kin-kú
 no 's veu á casi ningú,
 (dich casi puig adormit
 Ki-ki kó sereno xino
 s' está en un recó somiant
 y algunas voltas roncant
 igual que fos un tossino.)
 De sopte de lluny 's veu
 un bulto qu' ab molt treball
 no se sab si es un caball
 ó es un xino que va á peu.
 Se para 'l bulto devant
 de certa casa 'hont habita
 l' hermosa xina Ka-ki-ta
 parenta de Kap-kin-kan,
 que te la creu merescuda
 del gran mandari Zich-zach
 y las bolas de Krich-krach
 casi germá del gran Buda.
 Tornant á la nostra sombra
 truca ab tiento á la portella
 y al poch ratet una vella
 prima com mánech d' escombria,
 l' obra: entra dins desseguida,
 tanca, y 'l carrer se queda
 pitjor qu' una ánima freda,
 igual que no tingués vida.
 Tant sols si 's para atenció
 se sent el melodiós cant
 del xino qu' está roncant
 del sereno Ko-ki-kó.

.

Si 'l misteri no has vist tú
 lector amich y estimat
 jo 't confesso de vritat,
 que no l' haurá vist ningú.
 Prou tu dirás: ja 'l comprench
 més no busquis solució
 puig es inútil. ¡Fins jo
 que l' escrit res no n' entençh!

PAU ROSÉS.

DOLORA

Tan temps fa que 't prometía
 amada esposa del cor
 que al sentir, freda, vindría,
 ab la dalla la cruel mort;
 dirte que la desdenyessis
 per la ditxa no trencar
 y que á mon costat vinguessis-
 pera mon cos defensar.
 No puch ara dirte amada
 lo que en llur temps prometí
 ¡ve la mort adelarada
 y molt prest m' ha de ferí!
 ¡Adeu, adeu, dolça esposa!
 ¡Adeu, adeu fill amat!
 ¡No malehiu qui ferosa
 á mí 'l ser m' haurá segat!
 Temps fa tinch la suor freda
 y 'l respir ja n' es molt lleu
 ¡Adeu... esposa... tú quedas...
 pera mon fill... y per Deu!

ANTONI DE TOLOSA.

A LA PRIMAVERA

¡L' Hivern!.. ni rastre se li veu... ¡es fora
 ja 's sent de l' estació mes falaguera
 sa dolça alé; ¡salut ¡oh! primavera!
 reyna del any la mes encisadora.
 Pera gosar de tú. gentil pastora
 ne treu á sos remats, prop la ribera:
 dins del bosch, s' ou cantá ab fé verda-
 (dera
 lo rossinyol qual cántich enamora.
 Los prats y las montanyes reverdeixen,
 la flor avans tan mústia y entristida,
 avuy rejuveneix, torna á la vida...
 Los arbres despullats pertu 's resteixen.
 Per tu senten los cors gran simpatia,
 per tu qu' en aquest temps dús l' alegría.

M. B.

L' AFANY

Drama en 3 actes y en vers lliure de 'n Joseph Abril y Virgili.

L' obra del conegudíssim autor á quin estreno assistirem nos va complaurer; no creyem fos aixís ab la escullida concurrència qu' omplenava lo local del Centre Moral de Gracia.

Lo públich se trová ab un género que va sorprendrel; trovant massa natural lo que l' autor los presentava, escoltantho ab un xich de indiferència al principi y sentintse dominat poch á poch pel sentiment tendre que respira tota l' obra, quina segona representació espera ab ánsia, desitjós de compenetrarse y fruhir las delicadesas de l' última obra del celebrat autor.

Lo desempenyo un xich insegur fent esforços tots los actors per alcansar lo mellor lluhiment, atemorisats un xich devant d' una feyna que per lo mateix que sembla sencillíssima volía tants cuydados y tan sentiment, alcansar y dominar aquella sencillesa que apurava las sevas forsas.

L' escena católica s' ha enriquit ab una obra que honrará á l' Abril Virgili, á qui enviém desde nostre humil periódich nostra franca enhorabona; obra que assenyala als autors la vía per quina dehuen guiarse els passos del nostre benvolgut teatro.

A. M. C.

A LA VORA DEL FOCH

Estant dinán, una familia, la noya mes gran digué que desitjaría tenir relacions ab en Ricardito pero que no sabia com ferho pera que dit jove frequentés la casa, á lo que contestá 'l noy.

—Jo ja se un medi.

—Cóm—preguntá 'l pare.

—Miri li diré que 'm deixi 20 duros y veurá com cada día 'l tením aquí.

Y PESETAS

En Damiá, nevot del seu oncle dintre poch se casará, pro te molta pór al matrimoni.

Mes lo seu pare l' hi fa reflexions y li diu:

—No siguis burru. ¡Jo també 'm vareig casar!

—Si pero, no es el mateix. Vosté 's va casar ab la mamá y jo 'm vaig á casar ab una persona estranya.

Un acaudalat propietari está acabantse de morir y 'l ve á visitar un pagés aquí ell s' estimaba molt y 'l pagés també ab ell, (era un pagés de soca y arrel, d' aquell que no han vist lo mon per un forat, com vulgarment se diu).

—Cóm va 'l malalt!

—Están ajudantlo á be morir.

—¡Reira de...! Qué dieu. Si l' hi ajudan res d' estrany será que 's mori.

A un gran criminal l' audiencia 'l condemna á pena de mort y un metje va trobar que no n' hi havia per tant y mentres aquest protestaba contesta un del públich.

—Está clar que ho ha de trobar mal fet qu' el matin, no veyeu que no vol que li fassin competència.

K. K.

Trist recort

Al bon amich Salvador Trapat

La nit había plogut
y en vaixaba rierada;
á la vora del Ripoll
homes, donas y canalla,
esperaban ab desitj
que acabés la torrentada
per pogué aná treballá
al molí que detrás s' alsa.
Fa ja estona que s' esperan
y van tocant batalladas
¡si algún carro aquí vingués
al altre part ens deixaba!
Encara ho están dihent,
qu' un carro s' els presentaba;
pujan alegres, cofoys
dant al carreter las gracias.
Al ser al mitx, ¡válgam Deu!
be una forta rierada;
si el caball s' es espantat
á dintre cauhen en basca.
Lo riu ne baixa tan fort
que fins lo carro n' arrastra,
l' estabella al mitj del pont
tot tirantlo en sas arcadas.

Los viatjers pel mitx del riu
y quin modo d' esclamarse;
¡tingué per ells pietat
de la Salud Verge Santa!

—
Diu que si han mort dos ó tres
¡y quin morir l' ofegarse!
encar en queda un al riu
qu' el vol salvá son bon pare.
S' hi tira de cap ansiós
y quan ja casi el topaba
s' els emporta un remolí
y els rebát contra un' arcada
enfóntantse al riu tots dos.
¡pobr' esposa y pobre mare!

Ermita de *La Salud*
avuy sembla vesteix gala;
no vesteix pas gala no
que vesteix dol y anyoransa.
Eixa gent que aquí veyeu
be á pregar per la pobr' ánima
de cinch pobres infelissos
qu' el mar los será fossana.

En efecte á *La Salud*
hi havia una gran gentada.

ATSOC

DE TOT ARREU

Havém rebut lo saynete estrenat ab éxit al Centre Católich de Badalona, que porta per títol «¡Parells!» y quin autor es nostre amich en Joseph Quera y Cordoba.

— Demá á la tarde als Lluïsos de Betlém, tindrà lloch una escullida sessió literaria musical, en obsequi als nens que féren la Primera Comunió.

— En los días de Pasqua, tingué lloch en lo Círcol Barcelonés d' Obrers, la representació de las obras «Víctima del Masonisme» y «El antropófago», essent molt ben executadas per los jóves Bertrán, Lluís, Espinet, Ribas, Majó, Carreras, Gránollers y Escartin, dirigits per lo Sr. Campos.

Ab duas funcions es vegeren plénas de gom á gom.

DE FORA

En lo Círcol Católich de Badalona, tingué lloch diumenge passat la representació del preciós drama en 4 actes «S. Anastasio», essent maravillosament desempenyat per los jóves Forn, Gall, Fló, Montaña, Oriol, Anglada, Nadal, Navarro y altres, acabant ab una xistosa pessa executada per los noyets Busquets, Font, Pujol, Nadal, Cuixart, Casanovas y Navarro. La nombrosa concurrència sortí del tot complascuda.

— En lo teatro de la Joventut Catòlica de Manlleu, al mateix dia se hi representá lo drama del Sr. Criach «Sens esperansa» y la pessa del Sr. Pradell, publicada en nostre folletí «Un niu de rahons», essent las dos molt aplaudidas per la nombrosa concurrencia.

— En la tarde de las dugas festas de Pasqua, en lo teatro de la Escola dominical de Manlleu, se hi representaren las obras «Fruyts anarquichs» (Albanell) y «La tunyina» (Manubens) essent molt aplaudits tots los que hi prengueren part.

— Al mateix día los salons del Centro Catòlich de Taradell, se vegeren plens ab motiu de representarshi las preciosas obras «Enveja y Caritat» (Manubens), y la que publicá nostre periódich del Sr. Albanell, titulada «L' home del sach». Los actors se hi féren aplaudir de debó.

— En l' Academia Catòlica de Sabadell, se posá en escena lo tan preciós drama d' en Torres, «La clau de casa», qual desempenyo aná molt bé y no podem menos de fer constar que del obra, en feren una verdadera creació los Srs. Miquel Balmes, March Garriga, Antón Vila, Francesch Colomer, Baldiri Crenells, Salvador Trepas y principalment lo jove Jaume Campmajó, que també per donar fi á la festa posá en escena un monólech d' en Millá, titulat «La fiera malvada», que li valgué molts aplausos.

No puch deixar la pluma sens donar una enoratjada enhorabona y una coral felicitació desde las planas de nostre modesta BARRETINA, á tots eixos joves que tant s' esforsan en lo millor conrréu de l' escena catòlica.

— La secció dramática de la Joventut Catòlica de Solsona, representá la nit le Pasqua de Pentecostés las obras «Lo Rector de Palentina», en qui s' hi distinguiren los aficionats Dach, Pemi. Riu, Subirá, Vilatova, posant fi á la festa «L' article 15» y «Los Embolichs».

Se veigé la funció bastant concorreguda y los aficionats obtingueren molts y merescuts aplausos.

— Lo día de Pasqua la secció dramática del Centre Catòlich de Reus, representá l' interessant drama del senyor Novellas «Lo Rector de Granollers» y lo divertit juguet del senyor Manubens «Lo día dels Ignocents», essent molt aplaudits los joves aficionats que hi prengueren part.

— En lo teatro de la Joventut Catòlica de Manresa, tingué lloch diumenge passat l' estreno del preciós drama en tres actes y en vers original de don Francesch de P. Casas y Sabadell «Huch lo Pastor», essent cridat repetidas vegadas l' autor. Per fi de festa se representá la sarsuela «La rialla». La nombrosa concurrencia sortí molt complascuda.

CORRESPONDENCIA

J. Pepus.—*El Canari, A parells, Punt y coma y Lo cosí del nacre.* Mirarém d' aprofitar alguna cosa.—Lapiz-Lázuli. No hi veig la punta. Pensi además que *grata y maltracta* may han sigut consonants.—Aruaf. La poesía es fluixa; lo demás necessita arreglarse.—Joseph Soler. Deixiho corre, lo passat, passat. Si 's vol suscriures de nou al periódich serveixis enviarnos per adelantat l' import de un any.—M. Verdaguer Burés. Li aconsello que no ho fassi tan fort; no veu qu' es

corsecaría.—*Maná ja riura.* Caramba! Quin cas, pobre senyor!.. Los geroglífichs veurém.—*May sopis.* No serveix y además s' ha descuydat las solucions.—A. de B. Castro. Molt Sr. meu: Tinch el disgust de dirli que si no m' envía alguna altre cosa que vagi millor lo qu' es per are no farem res.—Gat-vell. Lo problema geométrich va bé pero necessitaria ferse un dibuix y no estem per gastos tan insustanciais; lo demás no vá ni ab curriolas.—Costa Deu. Llegeixi el «De tot arreu.» del núm. 11.

PASA TEMPS

Geroglífich comprimit

*

Logogrifo numéric

- 2 Vocal.
- 1 7 9 Nom de dona.
- 3 9 5 7 8 Lloch de divertiment.
- 2 6 3 9 6 7 8 Nom propi.
- 1 2 3 4 5 6 7 8 9 » »
- 1 2 3 4 5 8 7 Un planeta.
- 8 7 6 9 3 Juguet.
- 1 4 5 Punt cardinal.
- 3 Consonant.

S. S. y O.

*

La solucio en el número próxim.

Joseph Figueras.

SOLUCIÓ AL NÚMERO 15
Logogrifo numéric.—*Premiá.*

SERVEYS DE LA COMPANYIA TRASATLANTICA DE BARCELONA

- Duas expedicions mensuals á Cuba y Méxich, una del Nort y altra del Mediterrani.
- Una expedició mensual á Centre América.
- Una expedició mensual a Rio de la Plata.
- Una expedició mensual al Brasil arribant fins al Pacífich.
- Treize expedicions anyals á Filipinas.
- Una expedició mensual á Canarias.
- Sis expedicions anyals á Fernando Poó.
- 156 expedicions anyals entre Cádiz y Tanger arribant fins á Algeciras y Gibraltar.
- Las fetxas y escalas s' anunciarán oportunament.
- Pera més informes, acudeixis als Agents de la Companyia

¡Parells!

JOSEPH QUERA

Preu: 1 pesseta

Saynete en un acte

De venta en nostra administració

Francisco Badia, impresor Doctor Dou, 14.—Barcelona